

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 1 z 30

Dąbrowa Górnicza, 14.08.2024 r.

1. Celem standardów jest:

- zapobieganie krzywdzeniu małoletnich,
- zapewnienie bezpieczeństwa i poszanowania praw małoletnich,
- stworzenie atmosfery zaufania i otwartości
- wczesne reagowanie w sytuacjach zagrożenia,
- udzielanie pomocy małoletnim, którzy doświadczyli krzywdzenia.

Postanowienia standardów są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i zasadami współżycia społecznego.

2. Zakres obowiązywania

Standardy mają zastosowanie do wszystkich pracowników bez względu na formę zatrudnienia mających kontakt z małoletnimi pacjentami, zarówno w trakcie świadczenia usług medycznych, jak i usług pomocniczych.

3. DOKUMENTY ZWIĄZANE - PRZEPISY PRAWNE:

- Ustawa z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2016, poz. 862 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023r.o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023, poz.1606)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2023, poz. 1870).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2005, nr 180, poz.1493 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tekst jednolity Dz.U.2024, poz.17, z późn.zm.).

4. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYM MAŁOLETNIOM I UDZIELANIE IM WSPARCIA

Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia (**Koordinator ds. Przeciwdziałania Przemocy**):

- przyjmuje zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających małoletnim;
- udziela wsparcia małoletnim, którzy doświadczyli lub są świadkami przemocy;
- prowadzi rejestr zgłoszeń;
- dokonuje przeglądów i aktualizacji standardów;
- monitoruje realizację i przestrzeganie standardów;
- prowadzi szkolenia personelu;
- reaguje na sygnały naruszenia standardów.

NZOX Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna LABORATORIUM MEDYCZNE	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 2 z 30

Na podstawie niniejszych standardów wyznacza się następującą osobę odpowiedzialną za jej realizację: Kierownik NZOX Zakład Diagnostyki Medycznej.

Zarządzeniem Wewnętrznym nr 1/2024 z dn. 24.06.2024 r. Kierownik ZDL powołała Zespół ds. opracowania, wdrożenia i monitorowania standardów ochrony małoletnich, którego zadaniem jest:

- przygotowanie standardów ochrony małoletnich (SOM) zgodnie z wymaganiami przepisów prawnych: Ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2016, poz. 862 z późn.zm.), Ustawy z dnia 28 lipca 2023r.o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023, poz.1606);
- prowadzenie szkoleń personelu w zakresie stosowania standardów ochrony małoletnich;
- rozwiązywanie zgłaszanych przez personel problemów związanych z praktyczną realizacją zapisów standardów ochrony małoletnich;
- monitorowanie realizacji standardów, reagowanie na sygnały naruszenia standardów;
- weryfikacja standardów każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji aktów prawnych, mających wpływ na kształt przyjętych standardów;
- minimum raz na dwa lata (preferowane raz w roku) przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej, na podstawie której uzyskiwane są informacje dotyczące potencjałów do poprawy w zakresie stosowania standardów przez personel oraz konieczność ich aktualizacji.

5. ZAPOZNANIE PRACOWNIKÓW ZE STANDARDAMI ORAZ EDUKACJA PERSONELU

Wszyscy pracownicy niezależnie od formy zatrudnienia (umowa o dzieło, umowa o pracę, umowa zlecenie, wolontariat, staż) zobowiązani są do zapoznania się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich oraz potwierdzenie zapoznania się poprzez złożenie oświadczenia. Działanie to ma charakter prewencyjny, bowiem usługi medyczne świadczone małoletnim realizowane są tylko w trakcie pobierania krwi w Zakładzie Diagnostyki Medycznej.

Celem edukacji jest:

- zwiększenie wiedzy personelu na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
- nabycie umiejętności rozpoznawania symptomów krzywdzenia;
- umiejętność reagowania na sytuacje zagrożenia;
- znajomość procedur interwencji i odpowiedzialności prawnej;
- kształtowanie postawy szacunku i empatii w kontaktach z dziećmi i ich opiekunami.

Prowadzone szkolenia obejmują następujące zagadnienia:

- ochronę dzieci przed krzywdzeniem;
- pomoc dzieciom w sytuacjach zagrożenia: zasady postępowania, dostępne formy wsparcia, procedury interwencji;

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna LABORATORIUM MEDYCZNE	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 3 z 30

- rozpoznanie symptomów krzywdzenia: zachowanie dziecka, sygnały niewerbalne, zmiany w funkcjonowaniu;
- stosowanie procedur interwencji prawnej: kiedy i jak zgłosić podejrzenie krzywdzenia, role i obowiązki poszczególnych osób, współpraca z instytucjami;
- przestrzeganie praw pacjenta: prawa dziecka i jego opiekuna, zasady udzielania informacji, ochrona danych osobowych;
- oparta na szacunku komunikacja z małoletnimi pacjentami i ich opiekunami: budowa relacji, aktywne słuchanie, dostosowywanie języka do poziomu rozwoju dziecka.

6. Pojęcia i definicje

Personel lub członek personelu - osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, wolontariusz, praktykant, stażysta.

Kierownik Zakładu Diagnostyki Medycznej - który jest uprawniony do podejmowania decyzji o działaniach podmiotu.

Dziecko - każda osoba do ukończenia 18. roku życia

Opiekun dziecka - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny.

Zgoda rodzica dziecka - zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych (w przypadku spraw istotnych dla dziecka oraz przy braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny)

Ochrona dzieci - działania podjęte w odpowiedzi na konkretne sygnały dotyczące dziecka lub dzieci, które mogą doznawać krzywdy lub są wykorzystywane.

Krzywdzenie dziecka - każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej bądź społeczności, które ma szkodliwy wpływ na zdrowie, rozwój fizyczny lub psychospołeczny dziecka.

Przemoc fizyczna - celowe fizyczne krzywdzenie dziecka; obejmuje wszelkie zachowania, w których użyta jest siła fizyczna i które mają na celu spowodowanie pewnego stopnia bólu lub dyskomfortu, nawet niewielkiego. Obejmuje bicie ręką lub narzędziem, może też polegać na przykład na uderzaniu, kopaniu, potrząsaniu, rzucaniu, drapaniu, szczypaniu, gryzieniu, przypaleniu lub łamaniu kości. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.

Zaniedbanie - brak zapewnienia podstawowych potrzeb dziecka, gdy osoby odpowiedzialne mają środki, wiedzę i dostęp do usług, aby to zrobić. Dotyczy to m.in. jedzenia, ubrania,

NZOX Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 4 z 30

higieny, nadzoru lub schronienia, co może skutkować poważnym uszczerbkiem na zdrowiu lub rozwoju dziecka. Obejmuje ono również brak ochrony dziecka przed narażeniem na niebezpieczeństwo.

Przemoc seksualna lub wykorzystywanie seksualne - angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, np. trenera, opiekuna lub rodzica. Obejmuje zachowania fizyczne, np. dotykanie dziecka, jak i bez kontaktu fizycznego, np. podglądanie lub słowna agresja. Obejmuje także kontakty seksualne między znacznie starszym dzieckiem a młodszym dzieckiem lub jeśli jedna osoba obezwładnia inną niezależnie od wieku. Wykorzystywanie seksualne nie musi wiązać się z kontaktem; jest nim również np. angażowanie dzieci w tworzenie obrazów seksualnych, zmuszanie dzieci do oglądania obrazów o charakterze seksualnym lub oglądanie czynności seksualnych, zachęcanie dzieci do zachowania w sposób nieodpowiedni pod względem seksualnym lub uwodzenie dziecka w celu przygotowania go do wykorzystania poprzez zdobycie jego zaufania (w tym za pośrednictwem mediów społecznościowych). W większości przypadków sprawcą jest osoba, którą dziecko zna i której ufa, a do wykorzystania seksualnego dochodzi często w odosobnionych, indywidualnych sytuacjach. Molestowanie seksualne obejmuje nieakceptowalne i niepożądane zachowania i praktyki o charakterze seksualnym, które mogą obejmować, ale nie stanowią katalogu zamkniętego, sugestie lub żądania o charakterze seksualnym, prośby o przysługi seksualne i seksualne, werbalne lub fizyczne zachowania lub gesty, które są lub mogą być racjonalnie postrzegane jako obraźliwe lub upokarzające;

Przemoc emocjonalna - każdy akt powodujący naruszenie godności osobistej dziecka, ukierunkowany na wyrządzenie krzywdy, tj. poniżanie, krytykowanie, upokarzanie lub ośmieszanie dziecka, brak odpowiedniego wsparcia i uwagi, powodujące obniżenie jego poczucia wartości. Przemoc emocjonalna to uporczywe emocjonalne maltretowanie dziecka. Przemoc emocjonalna może polegać na celowym mówieniu dziecku, że jest bezwartościowe, niekochane i nieodpowiednie. Może obejmować nie dawanie dziecku możliwości wyrażania swoich poglądów, celowe uciszanie go lub "wyśmiewanie" tego, co mówi lub jak się lub jak się komunikuje. Przemoc emocjonalna często występuje jako wzorzec celowego, długotrwałego, powtarzającego się nie fizycznego zachowania w ramach relacji zróżnicowanych pod względem władzy. Przemoc emocjonalna może obejmować zastraszanie - w tym zastraszanie w Internecie poprzez sieci społecznościowe, gry online lub telefony komórkowe - również przez rówieśników dziecka

Przemoc domowa - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 5 z 30

d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Czyn karalny - zachowanie człowieka, które zostałyby uznane za przestępstwo, gdyby popełniła je osoba powyżej 17 roku.

Przestępstwo – np. ciężki uszczerbek na zdrowiu (utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia, zeszpecenie, zniekształcenie ciała, spowodowanie ciężkiej choroby), zgwałcenie, zgwałcenie zbiorowe, kazirodctwo, wykorzystanie seksualne małoletniego poniżej 15 r.ż., ze szczególnym okrucieństwem, z wykorzystaniem bezradności

Procedura „Niebieskie Karty” - narzędzie, którego celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

Dane osobowe dziecka - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Dane szczególnej kategorii – m.in. dane dotyczące zdrowia, pochodzenia rasowego lub etnicznego, dane dotyczące wyznania, dane genetyczne, biometryczne, ujawniające poglądy polityczne, światopoglądowe, dane dotyczące seksualności lub orientacji seksualnej.

Rejestr Sprawców na Tle Seksualnym - rejestr obywateli polskich, którzy dopuścili się przestępstwa z pobudek seksualnych

ZDL - skrót na potrzeby standardów dla Zakładu Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna

OPIS POSTĘPOWANIA

1. REKRUTACJA PRACOWNIKÓW

1.1 Kierownik ZDL, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do kontaktu z pacjentami małoletnimi zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w **Rejestrze z dostępem ograniczonym** lub **Rejestrze osób**, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Dane potrzebne do weryfikacji w ww. Rejestrze to:

a) imię(imiona) i nazwisko, b) data urodzenia, c) dane kontaktowe.

Weryfikacja w Rejestrze musi odbyć się przed dopuszczeniem do wykonywania obowiązków i zleconych zadań. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl. By

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 6 z 30

móc uzyskać informacje z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest uprzednie założenie profilu jednostki.

Za sprawdzenie w Rejestrze odpowiada Kierownik Laboratorium. Wydruk z Rejestru przechowywany jest w aktach osobowych pracownika lub w analogicznej dokumentacji dotyczącej osoby współpracującej na podstawie umowy cywilnoprawnej/ wolontariusza/praktykanta/ stażysty

- 1.2 Kandydat/kandydatka mający bezpośredni kontakt z dzieckiem ma obowiązek dostarczyć informacje z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
- 1.3 Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas przedkłada informacje z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów. Pobierz od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania **w ciągu ostatnich 20 lat**, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej (obowiązek dotyczy również obywateli polskich – umowny okres zamieszkania powyżej 6 miesięcy).
- 1.4 Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/ kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie według wzoru z załącznika nr 1.

2. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM, A PERSONELEM, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNICH

Podstawową zasadą relacji między małoletnimi, a personelem ZDL jest działanie dla dobra małoletniego, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie, **w szczególności:**

- utrzymywanie profesjonalnej relacji z małoletnimi i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy;
- zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszające zwierzeń na siłę i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy;
- reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych małoletniego, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do dziecka ze specjalnymi potrzebami, w tym dziecka niepełnosprawnego;
- równe traktowanie pacjentów bez względu na płeć, orientację seksualną,

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 7 z 30

niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd;

- fizyczny kontakt z małoletnim możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby dziecka w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) małoletni zawsze musi wyrazić zgodę;
- panowanie pracownika nad własnymi emocjami;
- kontakt z pacjentami odbywa się wyłącznie w godzinach udzielania świadczeń medycznych.

W relacji personelu z małoletnimi niedopuszczalne jest w szczególności:

- stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie, podnoszenie głosu, krzyczenie na małoletnich, wywoływanie u nich lęku;
- ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych;
- zachowywanie się w obecności dzieci w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
- nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów;
- utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika.

3. ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI

3.1 Personel ZDL posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.

3.2 Czynniki ryzyka związane z dzieckiem, jego rodziną i środowiskiem – np.:

- okoliczności narodzin – przedwczesne narodziny, niska masa urodzeniowa, urodzenie się mniej niż 18 miesięcy od poprzedniego porodu matki;
- wiek – młodsze dzieci są bardziej narażone na krzywdzenie ze strony opiekunów;
- płeć, w przypadku wykorzystywania seksualnego częściej dotyczy dziewczynek;
- niepełnosprawność, choroby przewlekłe, choroby psychiczne;
- samotne rodzicielstwo, niespokrewnieni dorośli, rodziny zastępcze, inne dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- doświadczanie przemocy przez rodziców, przemoc wobec innych członków rodziny;
- uzależnienie rodziców, nieodpowiednie metody wychowawcze;
- izolacja społeczna, deprivacja, ubóstwo, przemoc, patologia w środowisku zamieszkania rodziny.

3.3 Czynniki ryzyka podczas udzielania usług medycznych należą m.in.:

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna LABORATORIUM MEDYCZNE	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 8 z 30

- potencjalne sytuacje ryzyka: badanie dziecka, bez obecności innej osoby dorosłej
 - innego członka personelu lub rodzica/opiekuna, samodzielne wykonywanie czynności higienicznych przy dziecku;
- niezgłaszanie zachowań, które mogą naruszać dobro dziecka i pozwalanie na niezgłaszanie niepokojących praktyk;
- niezwracanie uwagi na potrzeby dziecka;
- używanie agresywnego, wulgarnego języka, obrażanie innych członków personelu medycznego lub obrażanie rodzica/opiekuna;
- nieodpowiednie relacje dziecko-dorosły – nadużywanie pozycji autorytetu;
- dyskryminowanie i nierówne traktowanie;
- dbanie o reputację i unikanie skandali prowadzące do przemilczenia incydentów;
- nieznajomość procedur i wytycznych.

3.4 Wobec zidentyfikowania czynników ryzyka personel medyczny podejmuje działania profilaktyczne.

4. STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W ZAKŁADZIE DIAGNOSTYKI MEDYCZNEJ (WERSJA DLA DZIECI)

Mając na uwadze wymagania prawne standardy ochrony małoletnich udostępnione są w wersji skróconej dla małoletnich (dzieci) poprzez wywieszenie na terenie ZDL oraz umieszczenie na stronie internetowej. Wersja skrócona zawiera istotne informacje dla małoletnich. Treść wersji skróconej zawiera załącznik nr 2.

5. PROCEDURA INTERWENCJI PERSONELU ZDL W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA ORAZ REJESTR INTERWENCJI

5.1 Formy krzywdzenia

Krzywdza dziecka może przybierać różne formy:

- popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);
- doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. kary fizyczne, krzyk, poniżanie;
- doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z odżywianiem, higieną osobistą lub zdrowiem).

5.2 Podjęcie interwencji – zasady ogólne

Każda osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka raportuje ten fakt **Koordinatorowi ds. Przeciwdziałania Przemocy** lub w jego zastępstwie kierownikowi podmiotu leczniczego.

Za prowadzenie interwencji odpowiada **Koordinator ds. Przeciwdziałania Przemocy** lub w jego zastępstwie kierownik ZDL, który po zdarzeniu wypełnia **Kartę Interwencji** wg wzoru określonego w załączniku nr 3.

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna LABORATORIUM MEDYCZNE	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 9 z 30

Objawy krzywdzenia dziecka należy **opisać w dokumentacji medycznej** (w przypadku pacjenta w pielęgniarskiej opiece długoterminowej domowej) i zgłosić fakt stosowania przemocy wobec dziecka, korzystając z Karty Interwencji, osobie odpowiedzialnej za prowadzenie **rejstru interwencji** (Koordynatorowi ds. Przeciwdziałania Przemocy lub w jego zastępstwie kierownikowi ZDL - załącznik nr 4).

Rejestr interwencji zawiera:

- datę podjęcia interwencji;
- nazwę komórki organizacyjnej, w której interwencja była podjęta;
- wskazanie, kim jest dla dziecka osoba krzywdząca;
- rodzaj podjętej interwencji (zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskie Karty);
- miejsce na uwagi.

Po podjęciu właściwych dla zdarzenia interwencji, dalsze kroki postępowania są podejmowane przez uprawnione organy (Sąd, Policję, Prokuraturę, OPS).

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PODEJRZENIA PRZEMOCY – W PRZYPADKU NARUSZENIA ZE STRONY RODZICA LUB OPIEKUNA

W przypadku podejrzenia **zagrożenia życia lub ciężkiego uszczerbku** na zdrowiu dziecka w wyniku stosowania wobec niego przemocy domowej, także wobec faktu, że w rodzinie są lub mogą być inne dzieci, należy niezwłocznie poinformować Policję, dzwoniąc pod **numer 112**. Za poinformowanie służb jest odpowiedzialny członek Personelu, który jako pierwszy powziął informację o zdarzeniu.

6.1 Podejrzenie popełnienia przestępstwa:

Należy podkreślić, że powzięcie podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia jest wystarczającym powodem do podjęcia działań mających na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa. Pracownik nie ma obowiązku gromadzenia dodatkowych, poza koniecznymi dla właściwego postępowania medycznego faktów czy dowodów, w celu weryfikacji swojego podejrzenia - od tego są odpowiednie służby i organy procesowe

6.1.1 W przypadku interwencji dotyczącej podejrzenia popełnienia przestępstwa, w tym czynu karalnego przez osobę poniżej 17 roku życia na szkodę dziecka należy sporządzić pisemne zawiadomienie do Prokuratury właściwej dla miejsca popełnienia przestępstwa lub w przypadku braku możliwości ustalenia miejsca popełnienia przestępstwa właściwej dla miejsca zamieszkania dziecka lub w przypadku braku możliwości ustalenia miejsca zamieszkania dziecka właściwej dla siedziby ZDL.

6.1.2 Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa powinno zawierać:

- dane pokrzywdzonego – imię, nazwisko, adres zamieszkania, PESEL lub datę urodzenia

NZOK Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 10 z 30

- dane potencjalnego sprawcy – imię, nazwisko, adres zamieszkania, o ile to możliwe PESEL, data urodzenia, relacja wobec dziecka (ojciec, matka)
- szczegółowy opis zdarzenia (okoliczności, wyniki badania, opis obrażeń)

Wzór zawiadomienia stanowi załącznik nr 5.

6.2 Przemoc domowa:

W przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej, należy wszcząć **procedurę Niebieskiej Karty** (załącznik nr 6 i 7).

Osoba wszczynająca procedurę dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej i przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej, a także, w miarę możliwości, z osobą stosującą przemoc. Następnie wypełnia formularz **Niebieska Karta - A**.

Niebieska Karta A zawiera m.in.:

- dane osoby/osób doznających przemocy domowej;
- dane osoby/osób stosujących przemoc;
- tabelę z formami przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej i innymi niedopuszczalnymi zachowaniami, w której należy zaznaczyć formę zaistniałej przemocy w danej rodzinie;
- informacje dotyczące uszkodzenia ciała;
- dane dotyczące ewentualnej wcześniejszej realizacji procedury „Niebieskie Karty”;
- dane świadków przemocy;
- działania interwencyjne oraz dodatkowe informacje.

Po wypełnieniu Niebieskiej Karty – A, należy ją opatrzyć podpisem osoby dokonującej zgłoszenia i odesłać do Zespołu Interdyscyplinarnego właściwego dla miejsca zamieszkania osoby doświadczającej przemocy domowej.

Przesłanie Niebieskiej Karty powinno nastąpić w ciągu 7 dni od dnia wszczęcia procedury. Podczas spisywania Niebieskiej Karty formularza A, powinien być przekazany formularz Niebieska Karta B. Druk zawiera pouczenie o tym, czym jest przemoc w rodzinie, kto może być osobą doświadczającą przemocy w rodzinie, jakie istnieją formy przemocy, obowiązkach Policjanta w sytuacji stania się świadkiem przemocy, obowiązkach prokuratora, wskazuje zachowania zakazane.

6.3 Inne formy krzywdzenia nie stanowiące przemocy domowej ani przestępstwa

W przypadku, gdy doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka lub doszło do innego zagrożenia dobra dziecka ze strony rodziców lub opiekunów prawnych należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację dziecka.

W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia na jego szkodę ze strony innego dziecka należy wystąpić do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka krzywdzącego.

NZOS Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 11 z 30

Gdy zachowanie nie stanowi przemocy domowej lub nie wiemy, jak je zakwalifikować – należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego dla miejsca zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację rodziny.

7. Krzywdzenie ze strony personelu ZDL

W przypadku zauważenia krzywdzenia dziecka przez personel medyczny, należy podjąć kroki interwencyjne zależne od zaistniałej sytuacji:

- gdy zachowanie było jednorazowe i o niewielkiej intensywności wkroczenia w dobra dziecka należy przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem lub współpracownikiem,
- gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne lub się powtarza, rekomenduje się rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia.

Zawsze należy pamiętać, aby w każdej sytuacji, bez zbędnej zwłoki odseparować dziecko od osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz zadbać o jego bezpieczeństwo.

7.1 Sytuacje niejasne i wątpliwe

W przypadkach niejasnych lub wątpliwych osoba odpowiedzialna za interwencję konsultuje sprawę z co najmniej dwiema osobami z personelu, w tym kierownikiem ZDL. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji może rozmawiać z osobami zaangażowanymi, w tym dzieckiem, osobą podejrzewaną o krzywdzenie i świadkami.

8. ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

Celem planu wsparcia jest przede wszystkim zainicjowanie działań interwencyjnych w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy. Działania koordynuje i monitoruje Koordynator ds. przeciwdziałania przemocy.

Plan wsparcia uwzględnia:

- zapewnienie małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia popełnienia przestępstwa do organów ścigania;
- zapewnienie doraźnej opieki;
- nieoceniające wysłuchanie dziecka;
- łagodzenie odczuwalnych negatywnych emocji dziecka;
- okazanie zrozumienia i życzliwości;
- zapewnienie podstawowych potrzeb emocjonalnych i biologicznych;
- kontakt z osobą z otoczenia, którą wskaże dziecko;
- uwzględnienie sytuacji szczególnych potrzeb dziecka, w tym niepełnosprawności.

9. Zasady ochrony danych osobowych oraz szczególnej kategorii, w tym dostęp do sieci internetowej

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 12 z 30

ZDL zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych i szczególnej kategorii dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniamy ochronę wizerunku dziecka.

Personelowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie ZDL.

ZDL nie udostępnia się pacjentom dostępu do sieci WIFI.

10. MONITORING STANDARDÓW, ICH PRZEGLĄD I OKRESOWA AKTUALIZACJA

Koordinator ds. przeciwdziałania przemocy wraz z Kierownikiem ZDL odpowiedzialni są za monitorowanie realizacji standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia standardów oraz za proponowanie zmian w standardach.

Minimum raz na dwa lata (preferowane raz w roku) przeprowadzają ankietę ewaluacyjną, na podstawie, której uzyskują informacje dotyczące potencjałów do poprawy w zakresie stosowania standardów przez personel oraz konieczność ich aktualizacji. Weryfikacja standardów następuje każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji aktów prawnych, mających wpływ na kształt przyjętych Standardów. Wnioski przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować. Status aktualności standardów ochrony małoletnich jest udokumentowany zapisem na oryginale standardów dokonanego przez kierownika ZDL.

11. ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA PERSONELOWI STOSOWANIA ZASAD STANDARDÓW

Pełny tekst Standardów Ochrony Małoletnich dostępny jest dla pracowników, małoletnich, rodziców/ opiekunów prawnych na tablicy ogłoszeń w ZDL oraz stronie internetowej www.twoje-laboratorium.pl

Wersja skrócona Standardów dla dzieci dostępna jest na tablicy ogłoszeń ZDL oraz stronie internetowej www.twoje-laboratorium.pl

12. Załączniki do Standardów Ochrony Małoletnich:

- załącznik nr 1: SOM-1/F-01 „Oświadczenie o niekaralności”
- załącznik nr 2: SOM-1/F-02 Standardy Ochrony Dzieci w podmiocie leczniczym (wersja dla dzieci)
- załącznik nr 3: SOM-1/F-03 Karta Interwencji
- załącznik nr 4: SOM-1/F-04 Rejestr interwencji
- załącznik nr 5: SOM-1/F-05 Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa
- załącznik nr 6 i 7: Niebieska Karta część A i B – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U. 2023, poz.1870)

NZOS Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 13 z 30

Załącznik nr 1: SOM-1/F-01, „Oświadczenie o niekaralności”

dn., (*miejsce*)

Ja, (*imię i nazwisko*), PESEL (*lub inny nr dokumentu w przypadku braku nadanego PESEL*) oświadczam, że w państwie (*wpisz nazwę*) nie jest prowadzony rejestr karny/nie wydaje się informacji z rejestru karnego (*odpowiednie wykreśl*).

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie (*wpisz nazwę*) za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z edukacją.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data i czytelny podpis)

NZOK Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 14 z 30

Załącznik nr 2: SOM-1/F-02 Standardy Ochrony Dzieci w podmiocie leczniczym (wersja dla dzieci)

Standardy Ochrony Dzieci (Małoletnich) są dokumentem, który został stworzony po to, by zapewnić, Wam, dzieciom-pacjentom godność i szacunek oraz by chronić Was przed krzywdzeniem. Szczególnie zależy nam żebyście w trakcie świadczonych przez nas usług medycznych czuli się bezpiecznie i komfortowo.

Pojęcia i definicje:

Żeby łatwiej było zrozumieć niektóre pojęcia, przybliżamy tutaj ich definicje:

Dziecko – każdy, kto nie ukończył 18 lat

Krzywdzenie – zrobienie czegoś chcący lub niechcący przez osobę dorosłą lub inne dziecko, które negatywnie, czyli źle wpływa na Twój rozwój.

Interwencja – inaczej działanie, tutaj oznacza reakcję na objawy krzywdzenia i podjęcie kroków celem zabezpieczenia Dziecka.

Standardy ochrony dzieci podzieliliśmy na sześć części:

I Rozpoznawanie krzywdzenia dziecka

1. Wszyscy pracownicy naszego podmiotu muszą reagować, gdy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda.
2. Istnieją różne formy krzywdzenia:
 - **Przemoc fizyczna** jest wtedy, gdy na przykład ktoś Cię popycha, uderza, szczypie, kopie lub rzuca w Ciebie przedmiotami.
 - **Przemoc psychiczna** to na przykład obrażanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie.
 - **Wykorzystanie seksualne** to na przykład zmuszanie do oglądania nagich osób, robienie zdjęć lub nagrywanie dzieci bez ubrań, zmuszanie do dotykania miejsc intymnych innych osób.
 - **Zaniedbywanie** to na przykład niezapewnienie jedzenia, odpowiedniego ubrania lub środków do mycia, to także pozostawianie dzieci na dworze bez opieki dorosłych, nie wysyłanie dziecka do szkoły lub niechodzenie do lekarza.
3. Jeśli doświadczasz jakiegokolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych dzieci powiedz o tym osobie z naszego personelu. Wówczas stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura.

NZOK Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 15 z 30

II Podjęcie działań

1. Jeśli coś Cię niepokoi, nie czujesz się bezpiecznie i nam o tym mówisz, podejmujemy wtedy działanie, czyli interwencję. Taka interwencja jest podejmowana także wtedy, gdy sami zauważymy, że coś nie jest dla Ciebie bezpieczne. Chcemy żebyś zawsze czuł się komfortowo i miał szansę się rozwijać.
2. Czasami możemy wezwać Policję, żeby wspierała nas w działaniu, czasami wypełniamy specjalny dokument i przekazujemy dalej, czasami możemy napisać pismo do Sądu Rodzinnego, by ten wydał odpowiednie zalecenia. Wszystko po to żebyś czuł się bezpieczny.
3. W naszym laboratorium działa Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy, czyli osoba, która dba o przestrzeganie np. tych standardów, udziela informacji innym i zbiera wszystkie dane o podejmowanych działaniach na rzecz bezpieczeństwa dzieci.

III Wybór pracowników i szkolenie pracowników

1. W naszym laboratorium pracują osoby na różnych stanowiskach, chcemy żebyś wiedział, że każdy z nich musiał przedstawić odpowiednie dokumenty, żeby móc tu pracować. Te dokumenty potwierdzają, że pracownicy wcześniej nie stosowali przemocy.
2. Żeby wyrównać wiedzę pracowników i nauczyć ich jak powinni się zachowywać w różnych sytuacjach prowadzimy szkolenia. Podczas szkoleń omawiamy, co może niepokoić w kontaktach z osobami dorosłymi lub Twoimi rówieśnikami, co należy wtedy zrobić, komu to zgłosić.

IV Zasady bezpiecznych relacji

1. Dla Twojego komfortu spisaliśmy kilka zasad, które zobowiązaliśmy się przestrzegać jako pracownicy.
2. Napisaliśmy tam, w jaki sposób Cię traktować z szacunkiem i zapewniać Ci bezpieczeństwo. Napisaliśmy też czego nie wolno robić – np. krzyczeć, obrażać, popychać. Te zasady nazywają się zasadami bezpiecznych relacji.
3. Nikt nie może Cię nagrywać oraz robić zdjęć. Ty także nie nagrywaj i nie rób zdjęć innych dzieci.
4. Pracownik medyczny ma obowiązek powiedzieć Ci o tych zasadach lub je przeczytać. Zawsze możesz sam je przeczytać, jeśli zauważyłbyś/zauważyłabyś, że ktoś łamie zapisy bezpiecznych relacji powiedz nam o tym.

V Ocenianie Standardów Ochrony Dzieci

1. Co najmniej raz na dwa lata pracownicy przeglądają wszystkie dokumenty, w tym te Standardy i Zasady Bezpiecznych Relacji. Jeśli zauważymy potrzebę zmian, musimy ją wprowadzić.

NZOS Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 16 z 30

VI Ogłoszenie i udostępnianie Standardów

1. Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w taki sposób, żeby zagwarantować, że każdy pracownik laboratorium miał szansę przeczytać i wracać do tego dokumentu zawsze, gdy będzie taka potrzeba. Dodatkowo Standardy są udostępnione na stronie internetowej.
3. Standardy ochrony udostępnione są również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci, w tym także na stronie internetowej laboratorium www.twoje-laboratorium.pl

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 17 z 30

Załącznik nr 3: SOM-1/F-03 Karta Interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka
2. Osoba stosująca przemoc
3. Osoba zawiadamiająca
4. Przesłanki do podjęcia interwencji:
 - Podejrzenie popełnienia przestępstwa
 - Przemoc domowa
 - Zaniedbanie
 - Inne formy krzywdzenia – jakie?
5. Działania podjęte wobec dziecka
6. Zakres interwencji:
 - zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa
 - wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”
 - wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny
 - inny rodzaj interwencji, jaki?

*Integralną część Karty Interwencji, w zależności od podjętych działań stanowi: Niebieska karta, Wniosek o wgląd w sytuację rodziny, Powiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

.....
Data sporządzenia:

Osoba podejmująca Interwencję:

Imię i nazwisko

Stanowisko

Podpis

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 18 z 30

Załącznik nr 4: SOM-1/F-04 Rejestr interwencji

L.p.	Data podjęcia interwencji	Przesłanki do podjęcia interwencji	Nazwa komórki organizacyjnej	Wskazanie, kim jest dla dziecka osoba krzywdząca	Rodzaj podjętej interwencji	UWAGI
				☐ rodzic/opiekun prawny ☐ inne dziecko ☐ członek personelu ☐ inny – proszę wpisać	☐ Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ☐ Wniosek o wgląd w sytuację rodziny ☐ Procedura Niebieskie Karty ☐ Postępowanie dyscyplinarne (w przypadku personelu) ☐ inny – proszę wpisać	

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 19 z 30

Załącznik nr 5: SOM-1/F-05 Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa

Miejscowość, dnia r.

Nr pisma wychodzącego/sygnatura sprawy

Prokuratura Rejonowa
w
adres.....
*(nazwa i adres Prokuratury
Rejonowej właściwej dla miejsca
popełniania przestępstwa)*

Zawiadamiający:

Reprezentowany przez:

(nazwa podmiotu medycznego)
*(imię i nazwisko reprezentanta
podmiotu medycznego)*
adres
.....

ZAWIADOMIENIE O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

Działając w imieniu *(nazwa podmiotu medycznego)* składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa *(wskazać nazwę lub opisać zdarzenie)* przez *(imię i nazwisko domniemanego sprawcy)* na małoletnim/małoletniej *(imię i nazwisko, data urodzenia)*, zamieszkałego/zamieszkałej w *(adres)*

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez *(imię i nazwisko pracownika podmiotu medycznego)* obowiązków służbowych polegających na *(np. prowadzeniu procesu diagnostyczno-terapeutycznego, procesu terapeutycznego, procesu usprawniania – rehabilitacji)* *(imię i nazwisko małoletniej)* – ujawnił/a on/a *(np. niepokojące treści dotyczące zachowań na tle seksualnym, zgłosił akt gwałtu, wykorzystania seksualnego)*.
[Opis zdarzenia, dalsze ustalenia: warto dodać kiedy i gdzie doszło do zdarzenia, czy byli świadkowie].....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniego/małoletniej, wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą prowadzącą terapię jest: *(imię i nazwisko pracownika, telefon służbowy, adres podmiotu medycznego)*

.....
podpis zawiadamiającego

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 20 z 30

Załącznik nr 6

Na podstawie: <https://policja.pl/download/1/417685/Mp132ANiebieskakartaA.doc>

.....
(miejsowość, data)

.....

.....
nazwa i adres podmiotu, w którym
jest zatrudniona osoba wypełniająca
formularz „Niebieska Karta – A”

„NIEBIESKA KARTA – A”

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>			
Kod pocztowy			

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 21 z 30

Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

NZOK Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 22 z 30

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna ³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna ³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich</i>						

<i>sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
<i>Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
<i>Inne³⁾ zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia</i>						

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 24 z 30

<i>alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)</i>						
--	--	--	--	--	--	--

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOŚŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak (kiedy?gdzie?)
ustalono nie nie

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak nie nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

tak nie nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ustalono - wypełnij tabelę nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 25 z 30

Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie		Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w spawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury			

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 26 z 30

„Niebieskie Karty”		
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni		
Poinformowanie o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej		
Inne (wymień jakie?)		

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub	

NZOSZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 27 z 30

ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej
formularz „Niebieska Karta – A”

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

- 1) wpisać właściwe
- 2) numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę
- 3) podkreślić rodzaje zachowań

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 28 z 30

Załącznik nr 7

Na podstawie: <https://policja.pl/download/1/417687/Mp132BNiebieskakartaB.doc>

„NIEBIESKA KARTA – B”

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Co to jest procedura „Niebieskie Karty”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

Co to jest przemoc domowa?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

- a) mąż, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej mąż oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

NZOK Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna LABORATORIUM MEDYCZNE	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI	SOM -1
		Wersja I
		Strona 29 z 30

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przemocą** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i

NZOZ Zakład Diagnostyki Medycznej Anna Gąsiorek i Wspólnicy Spółka Jawna <small>LABORATORIUM MEDYCZNE</small>	STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	SOM -1
		Wersja I
		Strona 30 z 30

bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.

- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na Twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

Możesz zadzwonić do:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim. **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰). **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.

- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo

uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.

Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226 (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).